

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
ของบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่ไม่เกี่ยวกับการพูดและการเขียน

นางสาวพัชรา ล้อมอำไพ

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ

วิทยาลัยเกษตรกรรมมหาวิทาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-894-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1696444X

**EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON INTERPERSONAL RELATIONSHIP
OF PERSON WITH LOSS OF BODY FUNCTION THAT NOT RELATED TO
SPEAKING AND WRITING**

MISS PATCHARA LIMAMPAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-894-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของ
 บุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่ไม่เกี่ยวกับการพูด และการเขียน
 โดย นางสาว พัชรา ลิ้มอำไพ
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

[Signature]
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

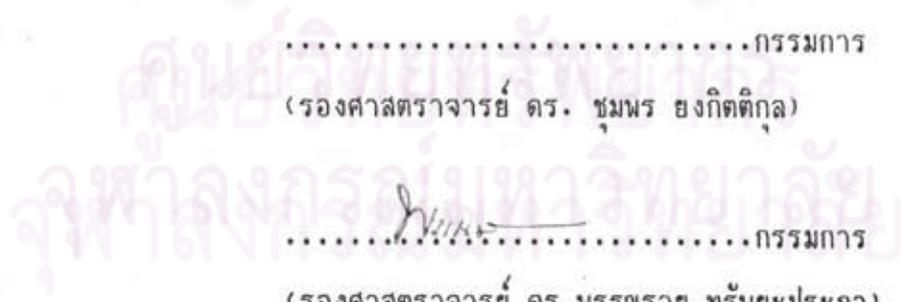
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสริช โปธิแก้ว)

[Signature]
อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ชงกิตติกุล)

[Signature]
กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณราย ทร้นยะประภา)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พัชรา ลิ้มอำไพ : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของบุคคลผู้สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่ไม่เกี่ยวกับการพูดและการเขียน (EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON INTERPERSONAL RELATIONSHIP OF PERSON WITH LOSS OF BODY FUNCTION THAT NOT RELATED TO SPEAKING AND WRITING) อ.ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว, 129 หน้า. ISBN 974-583-894-3

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของผู้สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะที่ไม่เกี่ยวกับการพูดและการเขียน โดยมีสมมติฐานว่าบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ หลังจากเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลในศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการพระประแดงที่สมัครใจเข้าร่วมงานวิจัย จำนวน 18 คน จากจำนวน 90 คน ผู้วิจัย แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 8 คน (ชาย 6 คน หญิง 2 คน) และกลุ่มควบคุม 10 คน (ชาย 8 คน หญิง 2 คน) โดยวิธีการสุ่ม กลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบวัดไฟโร-บีของชูสท์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลด้วยวิธีการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยแสดงว่า ภายหลังจากเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยา กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดไฟโร-บี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการควบคุม และด้านการผูกพัน สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่ม และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิสิต.....พัชรา ลิ้มอำไพ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

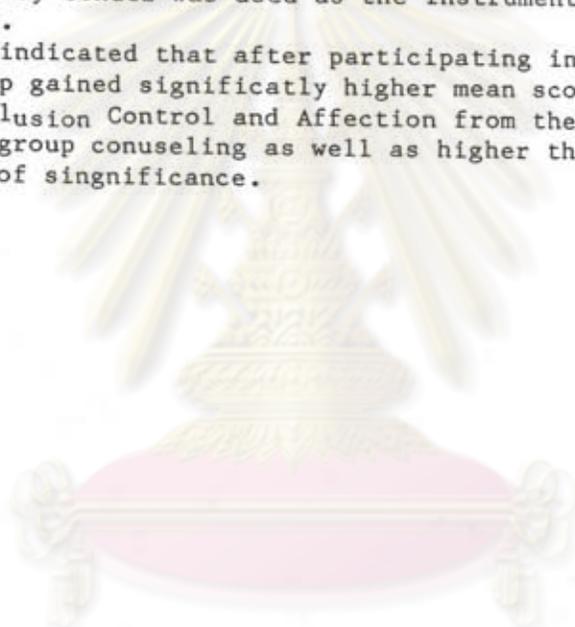
C242894 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD: GROUP COUNSELING / INTERPERSONAL RELATIONSHIP

PATCHARA LIMPAI : EFFECTS OF GROUP COUNSELING ON INTERPERSONAL RELATIONSHIP OF PERSON WITH LOSS OF BODY FUNCTION THAT NOT RELATED TO SPEAKING AND WRITING THESIS ADVISOR : ASST. PROF.KASEMSAK POOMISRIKAE0, MA.1๒9 pp. ISBN 974-583-894-3

The purpose of this research was to study the effects of group counseling on interpersonal relationship of persons with loss of body function. It was hypothesized that interpersonal relationship of persons with loss of body function would increased significantly after having participated in group counseling. The sample was 18 volunteers from 90 persons with loss of body function unrelated to speaking and writing abilities in the Centre of Occupational Training for the Disabled at Phrapradang. The sample was randomly assigned into two groups. The experimental group (6 men and 2 women) participated in group counseling, conducted by the resercher for 2 hours, twice a week, for 4 weeks. The control group comprised 10 persons (8 women and 2 men). The FIRO-B by Schutz was used as the instrument. T-test was utilized for data analysis.

Results indicated that after participating in group counseling, the experimental group gained significatly higher mean scores in all three dimention: :- Inclusion Control and Affection from the FIRO-B than before participating in group consueling as well as higher than the control group at the .05 level of singnificance.

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคลและพัฒนาอาชีพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา : จิตวิทยา
สาขาวิชา : จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา : 2536

ลายมือชื่อนิติ : พอส นิล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา : เกษมศักดิ์ ป้อมศรีแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผศ. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่เป็นผู้ให้ทั้งความรู้ คำแนะนำ กำลังใจ และให้ความเมตตาหลักสูตรอย่างข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้า
รู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อจีน
แบร์ และรศ.ดร. พรรณราย ทวีชัยประภา ที่ให้ความห่วงใยและอาทรตลอดมา รวมทั้งเป็นผู้
เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. โสริษฐ์
โพธิแก้ว รศ. ดร. ชุมพร ธงกิตติกุล และอาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการปรึกษา
เชิงจิตวิทยา และวิชาการต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสามารถนำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณมาลี พ่วงชูศักดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการพระประแดง และ
คุณภาณี ชันทรูจิ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการปากเกร็ด ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ คุณชาลิ ปินทะดิษฐ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์คนพิการ ๔
พระประแดงที่อนุญาตให้แลกเปลี่ยนเวร และคุณกัลยา หงส์ทอง คุณเอื้อนจิต อ่อนใจอารีย์
ผู้ช่วยผู้ปกครองสถานสงเคราะห์คนพิการ ๔ พระประแดง และคุณศิรินารถ มิตรกนน์ ที่กรุณา
ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณหัวหน้าฝ่ายพยาบาล และพี่น้องฝ่ายพยาบาลของ
สถานสงเคราะห์คนพิการ ๔ พระประแดงที่ให้การสนับสนุนให้ความเอื้อเฟื้อ และเสียสละเวลาให้
ข้าพเจ้าได้แลกเปลี่ยนเวร

ขอขอบคุณพี่น้องชาวจิตวิทยาการปรึกษา รุ่น 5 ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง น้องอรรัญญา
ที่ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณกนกวรรณ ชิมพัฒนานนท์ คุณรังสิมันต์ สุนทรไชยา
คุณวงเพชร เกษรสมุท และคุณชัชยัน วรรณเสน ที่คอยห่วงใยให้กำลังใจและให้ความ
ช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดมา

ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ที่เคารพรัก พี่และน้อง สำหรับความเสียสละและ
ความเข้าใจที่มีให้ และขอขอบพระคุณคนพิการทุกคนที่มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ที่ทำให้ข้าพเจ้า
เข้าใจจิตใจของคนพิการมากยิ่งขึ้น

พัชรา ล้อมอำโน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน.....	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	58
สมมติฐานของการวิจัย.....	58
คำจำกัดความ.....	59
ขอบเขตของการวิจัย.....	60
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	60
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
กลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
คุณภาพของแบบวัด.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
3 ผลการวิจัย.....	78
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	82
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	91
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	99
ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างด้านจากการคำนวณของซุทส์.....	68
2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัด ไฟโร-บี ในแต่ละด้าน ของบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทดลอง ด้วยวิธี การทดสอบ ค่าที (t-test).....	78
3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัด ไฟโร-บี ในแต่ละด้าน ของบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังทดลอง ด้วย วิธีการ ทดสอบ ค่าที (t-test)....	79
4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัด ไฟโร-บี ในแต่ละด้าน ของบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังทดลอง ด้วย วิธีการทดสอบ ค่าที (t-test).....	80
5 แสดงจำนวนของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	106
6 แสดงค่าคะแนนการมีส่วนร่วมจากแบบวัดไฟโร-บี ในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	107
7 แสดงค่าคะแนนการควบคุมจากแบบวัดไฟโร-บีในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะของ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	108
8 แสดงค่าคะแนนการผูกพันจากแบบวัดไฟโร-บี ในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะของ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	109
9 แสดงค่าคะแนนการมีส่วนร่วมจากแบบวัดไฟโร-บี ในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะ ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	110
10 แสดงค่าคะแนนการควบคุมจากแบบวัดไฟโร-บีในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะของ กลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	111
11 แสดงค่าคะแนนการผูกพันจากแบบวัดไฟโร-บี ในบุคคลที่สูญเสียหน้าที่ของอวัยวะของ กลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแต่ละคน และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม.....	112

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความต้องการต่าง ๆ สัมพันธภาพ และการพัฒนาบุคคล.....	7
2 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามแบบหน้าต่างใจอารี.....	10
3 โครงสร้างเนื้อหาทางจิตวิทยา และกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม.....	30

ศูนย์วิทยพัชรพัทยาภิรุ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย